

MESTNA OBČINA PTUJ
ŽUPANJA

Številka: 223-1/2023-4
Datum: 31. 3. 2023

VARNOSTNI SOSVET
MESTNE OBČINE PTUJ

Zadeva: Poročilo o delu varnostnega sosveta v letu 2022

Varnostni svet je bil ustanovljen v letu 2003 kot projekt partnerskega sodelovanja na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi in 21. člena Zakona o policiji. Varnostni svet je ustanovljen z namenom, da Mestna občina Ptuj skupaj s Policijsko postajo Ptuj preprečuje nastanek različnih negativnih pojavov in s tem zagotovi večjo varnost občanov. Varnostni svet daje pobude in predloge za reševanje varnostnih problemov. Člani varnostnega sosveta so predstavniki policije, mestne občine, mestnega redarstva ter predstavniki tistih organov služb, organizacij in društev, ki lahko prispevajo k večji varnosti v občini. Člani varnostnega sosveta aktivno sodelujejo pri delu varnostnega sosveta, dajejo pobude in predloge za reševanje varnostnih problemov, izvajajo naloge iz njihove pristojnosti ali so jih prostovoljno sprejeli in delajo v korist splošne varnosti. Varnostni svet je obravnaval in analiziral varnostne razmere s področja klasične kriminalitete, javnega reda in miru, varnosti v cestnem prometu, zaščite in reševanja, varnostne problematike mladih in vandalizma ter druge varnostne problematike, predlagal ukrepe za zagotavljanje prijaznejšega in varnejšega življenja in bivalnega okolja ter posredoval sporočila s preventivno vsebino. Varnostni svet ni pravna oseba. Varnostni svet je skupni organ občine in policije, ustanovljen za namenom koordinirati in pospeševati delo vseh služb, ki lahko prispevajo k večji varnosti.

Varnostni svet se med drugim ukvarja s spremljanjem ter z analizo in oceno varnostnih razmer. Ocena varnosti je splošna, kajti posamezni elementi varnosti so odraz dela konkretnih služb, organizacij in posameznikov. Če želimo priti do področnega stanja varnosti je potrebno opraviti analizo in ukrepe pri delu policije, inšpekcij, sodišč, redarske službe, SPVCP, CSD, LAS, ARS VITAE, vseh šol, organizacij in društev, pa vse do vloge in nalog mestnega sveta, četrtnih skupnosti, občinske uprave, županje in vsakega občana. Varnost je v primerih, ko ocenjujemo varnost posameznika tudi individualna kategorija, na katero vpliva vrsta splošnih in posebnih dejavnikov.

Mestna občina Ptuj je na Dnevih korporativne varnosti, ki ga organizira Inštitut za korporativne varnostne študije dne 31. maja 2022 prejela nagrado za NAJBOLJ VARNO MESTO v Republiki Sloveniji v letu 2021. To priznanje je odraz uspeha skupnega organiziranega prizadevanja vse služb, ki se ukvarjajo z varnostjo občanov, organiziranih preko varnostnega sosveta. Priznanje je tudi odraz stanja v našem mestu, kar nam mora biti v ponos. Mestna občina Ptuj je priznanje za najbolj varno mesto prejela že leta 2015 in 2020.

Policija svoje delovne rezultate za minulo leto podaja v Informaciji o varnostnih pojavih na območju Mestne občine Ptuj v letu 2022.

Čas, ki ga zajema poročilo je povezan z globalno menjavo sistema vrednot. Vse to se odraža na stanje varnosti v družbi. Kriza vrednot je posledica sprememb v družbi. V tem primeru postaja tudi varnost vrednota, ki vidno vpliva na kvaliteto življenja. Če ni varnosti, tudi druge vrednote ne pomenijo veliko. Vrednote se menjavajo glede na potrebe občanov, nekatere so vedno bolj v ospredju, druge iz vsakdanjega življenja izginjajo. Na določene vrednote pomislimo takrat, ko jih potrebujemo in na njih hitro pozabimo, ko so nam dane. Varnost je cilj za tiste, ki to potrebujejo, je blagostanje za tiste, ki jo imajo in je breme tistim,

ki je ne cenijo. Varnost je kot zdravje, na katero ne pomislimo, ko ga imamo in bi zanj dali vse, ko ga nimamo. Ukrepi za večje zdravje ali varnost se ne morejo narediti enkrat za vedno, ampak se ustvarjajo dolgoročno, stalno in pri vsakem delu. Če izpustimo svoje vsakdanje priložnosti, lahko pride do težav in do stanja, ko se za večjo varnost moramo zelo truditi. Varnost postaja vrednota, ki dobiva vedno večji pomen, saj so od te vrednote odvisne mnoge druge vrednote. Varnost je tudi potreba in o njej najbolj pomislimo takrat, ko smo ogroženi. Potreba po varnosti narekuje mnoge ukrepe, dejanja, pa tudi izvajalce in sredstva. Čeprav za varnost in dejanja na tem področju odgovarjamo vsi, imamo za strokovne preventivne in operativne naloge pri zagotavljanju varnosti organizirane tudi različne službe. Za koordinacijo dela ter doseganje višjih ciljev po kompetencah ločenih služb pri zagotavljanju varnosti, smo ustanovili varnostni sosvet. Učinke dela in samo delo varnostnega sosveta lahko merimo skozi neposredno realizacijo programa sosveta oz. programov vključenih subjektov, skozi nekatere statistične podatke, skozi oceno stanja varnosti v družbi, skozi vloge in pobude občanov, pa tudi skozi občutke posameznika. Na občutke posameznika pa vpliva mnogo dejavnikov od njegovega družbenega položaja, od njegovega neposrednega počutja, vlaganja v varnost pa tudi tveganja, ko lahko poslabša varnost.

Poročilo zajema opravljene aktivnosti ob znanem dejstvu, da je ogroženost občanov v smislu obstoja stalni pojav, naši ukrepi pa zmanjšujejo možnost pogostost in stopnjo te ogroženosti. Prav tako je težko meriti učinkovitost preventivnih ukrepov, ker je varnost v življenju samoumeven pojav, o katerem začnemo misliti in ukrepati mnogokrat šele takrat, ko smo v nevarnosti ali celo po nesreči. Ob vsaki nesreči so medijski odmevi teh nesreč večji, kot odmevi vseh aktivnosti, ki so preprečile ali zmanjšale posledice neke nesreče. Pravilni medijski pristop lahko vidno prispeva k večji varnosti, žal pa se pojavljajo tudi napake, ko napačne oz. preobsežne informacije povečajo učinek nesreče oz. naredijo nesrečo večjo od dejanske.

Delo varnostnega sosveta je bilo usmerjeno v povečanje človekove varnosti skozi preventivne ukrepe samega sosveta, preventivno delo pristojnih služb, ki delajo na področju varnosti, skozi osveščanje občanov in skupno iskanje možnosti za izboljšanje varnosti. Delo pa zraven preventive posega na področje kurative in dejavnosti tistih služb, ki lahko aktivno prispevajo k večji varnosti. Žal pa se dogaja to, da z krepitvijo preventive dvigamo prag občutljivosti na tveganja v okolju, saj s tem ljudje začnejo pozabljati na vzvode preventive in na realne posledice neke ogroženosti.

Varnostni sosvet ima oblikovan program dela, ki zajema osnovne naloge sosveta pa tudi konkretne naloge vseh dejavnikov, ki vplivajo na varnost.

Dejavnost policije, pravosodnih in inšpekcijskih služb

Glede na to, da so službe, ki opravljajo naloge na področju varnosti neodvisne, samostojne in ima vsaka svojo hierarhijo je potreben organ, ki te službe poveže in usmerja. S tem namenom je ustanovljen varnostni sosvet, ki je v toku celega leta spremljal in analiziral stanje varnosti v Mestni občini Ptuj. Pobude so prihajale tako s strani članov varnostnega sosveta, kot tudi s strani mestnega sveta, četrtnih skupnosti, organizacij in društev ter občanov. Ena od temeljnih nalog varnostnega sosveta je, da poizkusi vključiti v svojo akcijo čim več različnih služb in dejavnosti. Zraven neposredno vključenih subjektov obstaja za učinkovito delo tudi mnogo zunanjih dejavnikov, kamor sodijo: pravočasno odkrivanje in javljanje nepravilnosti, nepripravljenost občanov, da se izpostavljajo, predčasni odstopi oškodovancev od pregona idr. Hkrati ugotavljamo, da se s postavljanjem ustreznih prioritet v postopkih organov lahko uspešno reši večina obveznosti. Slabo delo na tem področju, ko kršitelji niso odkriti ter hitro in primerno sankcionirani, lahko negativno vpliva na stanje varnosti.

Policiji smo predlagali, da v svoj letni program zajame naloge, ki izhajajo iz stanja ogroženosti oz. motijo občane. Sem sodi povečana aktivnost v času vikenda (petek in soboto) na tistih točkah, ki smo jih obravnavali kot bolj obremenjene v bližini gostinskih lokalov in parkov. Več nadzora se predlaga tudi na lokaciji za avtobusno postajo, na primerih vsiljivega beračenja, ob prireditvah in ob pojavih vandalizma na igralih.

Kot težavo zaznavamo stanje na področju prijave kršiteljev, saj se prijavitelji ne želijo izpostavljati. Ob prijavi se od prijavitelja zahteva vrsta podatkov, prav tako se prijavitelj pojavlja kot priča oz. stranka v postopku. Vemo, da je odgovor v anonimni številki, žal pa ta ne more nadomestiti vrzeli, ki se tu pojavi. Občani v

številnih primerih zadeve ne prijavijo, kot da bi se izpostavljali. Tak sistem nudi varnost kršiteljem in podpira njihovo dejavnost. Gre za sistemsko napako, ki ščiti kršitelje in ne zaščiti tiste, ki se ne želijo izpostavljati.

Področje varovanja premoženja

Premoženje predstavlja materialni temelj človekove in splošne družbene varnosti. Premoženje predstavlja tiste vrednosti za katere delamo, se trudimo, vlagamo vsa naša sredstva in energijo in nam pomeni temelj naše eksistence. Ko je premoženje ogroženo je ogrožena naša eksistenca. Ko je ogrožen temeljni steber človekovega bivanja, se ta zateka k različnim rešitvam. Izbira lahko med možnostmi zavarovanja premoženja pri zavarovalnicah, možnosti elektronskega ali fizičnega varovanja, izbor različnih tehničnih rešitev, pa tudi osebnim ukrepom in metodam, ki prispevajo k večji varnosti. Premoženje je za lastnika cilj in temelj bivanja, hkrati pa predmet, ki ga je potrebno vedno varovati.

Sredstva za varovanje pa imajo tudi preventivne psihološke posledice, saj občutek, da imamo naše premoženje primerno varovano, predstavlja tudi stopnjo varnosti premoženja in s tem tudi naše splošne varnosti. Koliko je naše premoženje ogroženo je zelo težko meriti, saj je odvisno od objektivnih možnosti in stanja premoženja, pa tudi od subjektivnih odločitev storilca. Kriteriji varnosti in varovanja so pri tem zelo različni. Tako se lahko počuti popolnoma varnega lastnik premoženja, ki posledično sploh ne zaklepa svoje hiše, ne da bi ob tem pomislil tudi na dodatne oblike varovanja, medtem ko imamo po počutju zelo ogrožene lastnike premoženja, ki imajo tudi najsodobnejša elektronska varovanja ali celo osebno varovanje. Ta občutek je lahko posledica izkušenj lastne ali bližnje dejanske ogroženosti, posledica vrednosti lastnega premoženja, posledica lastnih dejavnosti in podobno.

Metode in tehnična sredstva za varovanje premoženja tako postajajo nenadomestljiv pripomoček k našemu premoženju. Če zmoremo zagotoviti sredstva, ki jih imamo za nakup neke premične ali nepremične stvari, moramo zagotoviti še del sredstev, da to ohranimo. Ob vsem tem pa je znano, da ni možno zagotoviti takšnih sredstev in takšnih metod, ki bi zagotavljale popolno varnost. Z našimi ukrepi samo zmanjšamo ogroženost vseh oblik premoženja, medtem, ko ni možno zagotavljati popolne varnosti. Zraven neposrednega živega varovanja je najbolj v uporabi tehnično varovanje. Metode in sredstva varovanja se razvijajo hkrati ali za metodami in tehnikami, ki jih uporabljajo storilci. Ker je premoženje materialni temelj našega življenja, smo glede varnosti na tej točki zelo občutljivi.

Varnostna problematika in mladi

Mladi so kategorija, ki je za varnostna vprašanja zelo občutljiva. Mladi so tisti, ki se o varnosti šele učijo, hkrati pa so zelo dinamični in izpostavljeni mnogim tveganjem. Varnostni prag tveganj mladih še ni oblikovan. Varnostna problematika mladih je zelo kompleksna in odvisna od vrste dejavnikov. Področje varnostne problematike mladih je zelo obsežno, saj zajema kar nekaj večjih sklopov različnih problemov, med katerimi prevladujejo področja nasilja med mladimi, uporaba prepovedanih drog, razne oblike vandalizma in podobno. O problematiki nasilja med mladimi so se ukvarjali mladi v okviru projektov, ki so se izvajali v šolah in ob sodelovanju CID-a in LAS-a.

Tudi v našem prostoru prihaja med mladimi do uporabe prepovedanih drog. Zaradi tega je varnostni sosvet temu področju posvetil posebno pozornost predvsem zaradi možnosti nastanka zelo velike škode na dolgi rok. Varnostni sosvet spremlja stanje na tem področju preko aktivnosti Centra za socialno delo Spodnje Podravje, hkrati pa občasno zagotavlja manjša sredstva za različne oblike usposabljanj. Zavedamo se, da je zraven odkritih pojavov še veliko neodkritega, prav tako je znano, da se krepi dejavnost v fazi gašenja stanja, ne pa v fazi kjer nastajajo vzroki za takšna dejanja. Statistika na tem področju izkazuje relativno ugodno stanje, ki pa je varljivo, saj izkazuje le registrirano stanje, s tem, da obstaja ocena, da je drog na terenu več in, da vse službe med seboj ne izkoristijo sinergije informacij s katerimi razpolagajo individualno. Podprli smo tudi program Lokalne akcijske skupine (LAS). LAS je med sektorsko koordinacijsko in posvetovalno telo županje, ki deluje na območju Mestne občine Ptuj, z namenom delovanja in sodelovanja strokovnjakov iz različnih področij (šolstva, zdravstva, socialnega varstva, policije, sodstva) za koordiniranje preventivnih dejavnosti na področju zlorabe drog. Naloge LAS-a: koordinacija in angažiranje strokovnjakov

in drugih subjektov pri preprečevanju uživanja drog, strategija razvoja promocije zdravega načina življenja, spremljanje razvoja odvisnosti in analiza trenutnega stanja v okolju, sprotno prilagajanje aktivnosti stanju na terenu in ugotovitvam v analizah, seznanjanje prebivalstva in izobraževanje izvajalcev preventivnih programov v zvezi s preventivo proti zasvojenosti.

Varnostni sosvet je med letom sodeloval tudi z ARS VITAE – Društvo za razvoj in izvajanje programov pomoči. Sofinancirali smo projekt Kapljica – pomoč žrtvam nasilja in s tem podprli program, ki je namenjen otrokom, mladostnikom, odraslim vseh starostnih skupin in njihovim svojcem, ki se srečujejo z izkušnjo nasilja.

Šole, vrtec pa tudi policija ugotavljajo, da imajo otroci vse več težav, ki izhajajo iz sistema vrednot v družbi in iz težav v družinah, ki razpadajo. Nekoč so bile v ospredju vrednote solidarnosti, medsebojne pomoči in humanosti. Vse bolj pa se pojavljajo težave z egoizmom tako otrok kot staršev, negativna tekmovalnost, zapiranje vase, agresija, zlonamerni govori itd. Družine, ki ne funkcionirajo kot družine ali so zavezane pa z otroci manipulirajo, obstaja celo možnost odvzemov otrok. Vse to privede v konflikte in težave, dolgoročno pa to niso ustrezni vzgojni in razvojni vzorci.

Mladi so rezultat vzgoje v družini, so rezultat našega vzgojno izobraževalnega procesa, rezultat skupine v kateri se posameznik najde, pa tudi splošnega stanja v družbi.

Posebej bi izpostavili prvega in temeljnega socializatorja tj. družino, ki mora odigrati pomembno vlogo tudi takrat, ko se pojavijo drugi dejavniki. V kolikor odpove družina so posledice zelo težko nadomestljive. Prav je, da se pri vsaki resni težavi mladostnika starš vpraša, kje je zgrešil. Iskanje zunanjih dejavnikov je prisotno, vendar ob ustrezni vlogi družine nepomembno.

Vzgoja za varnost je stalno in nikoli dokončano delo, je naša pravica in tudi dolžnost, katere vrednost premnogi zaznajo šele takrat, ko je zamujena. Primeri stranpoti, ki se pojavljajo v ravnanju mladine in kasneje pri občanih, predstavljajo zamujene vzgojne naloge, ki jih ni opravila družina, šola, družba pa tudi skupina. Vsi ti zamujeni trenutki se odražajo v različnih primerih vandalizma, nasilja, pa tudi v odvisnosti pri uporabi prepovedanih drog. Z večanjem števila mladih v različnih oblikah deviantnih pojavov, se večajo tudi naše potrebe po skupnem preventivnem in vzgojnem delu. Kriza, ki se pojavlja na področju vrednot je posledica primanjkljaja na področju vzgoje, ki sega vse od družine, preko vzgojnih institucij pa do drugih družbenih socializatorjev.

Vandalizem

Vandalizem je namerno poškodovanje ali uničevanje javne ali zasebne lastnine brez pravega razloga oz. namena. Pojav vandalizma je problematika, s katero se varnostni sosvet ukvarja vse od ustanovitve, je pa tudi vsebina dela vseh služb, ki se ukvarjajo z vzroki in posledicami tega dejanja. Med konkretnimi programskimi usmeritvami smo več aktivnosti posvetili vandalizmu kot vedenjskemu vzorcu, ki ogroža javni red in mir, pa tudi zunanji izgled in povzroča veliko škodo. Upoštevali smo, da je prizadevanje za odpravo vandalizma dolgotrajni pojav, kot so dolgotrajni vzvodi, zaradi katerih do vandalizma prihaja. Cilj vseh aktivnosti na tem področju je v animaciji občanov, ki se lahko najdejo v vlogi žrtve ali vlogi staršev. Najbolj znane vsebine minulega leta zajemajo grafite, pisanje po fasadi z žaljivo vsebino, poškodovanje izložb, poškodbe igral, košev za smeti, požari zabojnikov za smeti, poškodovana vegetacija, poškodovana vozila, uničenje luči javne razsvetljave, posegi v inštalacijo javne razsvetljave,...

Posledice vandalizma so najbolj vidne po posameznih četrtnih skupnostih zato mnoge četrtne skupnosti obravnavajo varnostno problematiko na svojem področju skupaj s predstavniki policije, ki so pristojni za določen rajon, kot tudi z drugimi službami. Podali smo mnoge pobude in ukrepe, ki so jih v svoje delo vključili na Policijski postaji Ptuj, razne inšpekcijske službe, CSD Spodnje Podravje, CID, LAS, šole in drugi.

Posebne aktivnosti koncu šolskega leta in počitnicah

Počitnice so čas, ko se šole zaprejo, ko si učenci in učitelji vzamejo premor in nabirajo energijo za naslednje šolsko leto. Konec šolskega leta pomeni za mlade obračun z opravljenim, pri mnogih pa tudi proslavljanje, ki nima vedno srečnega konca. Ker je bilo v nekaterih predhodnih letih ob koncu šolskega leta kar nekaj

dogodkov z nesrečnim koncem, predstavlja ta čas povečano stopnjo tveganja. Hkrati je bilo v tem času podanih mnogo predlogov za zagotovitev varnosti. Policija je zagotovila povečan nadzor na pomembnejših lokacijah in ob izpostavljenih časovnih terminih. Posebej so bile aktivirane pristojne inšpekcijske službe, ki so na kritičnih lokacijah, ter ob rizičnih časovnih obdobjih poostriale nadzor pri izvajanju protialkoholnega zakona v gostinskih, kot tudi trgovskih objektih. Pri pripravi programa aktivnosti v času počitnic se je več pozornosti posvetilo obveščanju staršev o možnostih preživljanja prostega časa, ki ga organizirajo šole v času počitnic. Prav tako se je vse več aktivnosti odvijalo preko CID-a, ter različnih organizacij in društev. Posebno opozorilo je bilo namenjeno varstvu mladih na kopališčih in še posebej na ribnikih in drugih vodnih površinah, posebno tistih, ki nimajo zagotavljenega ustreznega varstva plavalcev. V aktivnosti v tem času se vedno več vključuje tudi redarska služba.

Pomembna je vloga družine, ki mora skupaj z otroci pripraviti program dejavnosti, ki bo sicer počitniški, vendar bo zagotavljal osnovne standarde varnosti. Ni prostega časa brez reda, ni počitnic brez programa. Tukaj ne mislimo samo na program dela in razvoja, ampak tudi program sprostitve in zabave, ki ima prav tako svoja tveganja.

Uporaba pirotehničnih sredstev

Pirotehnični izdelek je vsak izdelek, ki vsebuje eksplozivne snovi, pirotehnične snovi ali eksplozivno mešanico snovi, ki proizvajajo toploto, svetlobo, zvok, plin ali dim ali kombinacijo takih učinkov, ki so posledica eksotermnih kemičnih reakcij.

Pred nekaterimi večjimi prazniki obstajajo možnosti, da se občani pri praznovanju predajajo raznim omamam, pri čemer ima uporaba pirotehničnih sredstev ob novoletnih praznikih poseben čar. Ob tem so potrebna opozorila na objestno, neprevidno, nepremišljeno ali zlonamerno uporabo petard in drugih pirotehničnih sredstev. Varnost ljudi je ogrožena na različne načine, kar se odraža skozi nastanek poškodb, povzročitev škode, vznemirjanje ljudi, motenje s hrupom, mučenja živali in podobno. V preteklih letih so posledice najpogosteje nastale, ko so bili pirotehnični izdelki uporabljeni neposredno ob skupini ljudi, v sobah, vrtcih, šolah, hodnikih in podobno.

Policija je v času praznikov povečala preventivno dejavnost in tudi občasno povečala prisotnost policistov na določenih področjih in ob določenem času, glede na oceno ogroženosti. S strani Policijske postaje Ptuj in varnostnega sosveta je bil v Ptujčanu objavljen članek. Nov zakon je v zvezi z uporabo pirotehničnih izdelkov prispeval k večjim omejitvam uporabe le- teh.

Prometna varnost

Za spremljanje stanja, analizo in pripravo programa dejavnosti imamo ustanovljen Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV).

Prometna varnost se nanaša na metode in ukrepe za zmanjšanje tveganja udeležencev v prometu, da se ne bi poškodovali ali celo umrli v prometni nesreči. Kljub temu, da se s področjem prometne varnosti ukvarja Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se je varnostni sosvet v preteklih letih seznanil s trendi varnostnih pojavov na področju prometne varnosti, pa tudi z izvajanjem lokalnega programa prometne varnosti v Mestni občini Ptuj. Ker je za uspešno izvedbo lokalnega programa prometne varnosti potrebno aktivno sodelovanje mnogih služb in posameznikov, se je v razpravo in podporo projektom lokalnega programa varnosti cestnega prometa vključil tudi varnostni sosvet. Na področju prometne varnosti se ob začetku šolskega leta izvede posebna akcija policije, ZŠAM, gasilcev in drugih organizacij za zagotovitev varne šolske poti. Poročilo iz tega področja poda Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Zraven prometne varnosti v cestnem prometu je bila posebna pozornost namenjena varnosti na vodah, s poudarkom na prometni varnosti na reki Dravi. Skupna aktivnost policije, pristojnih inšpekcijskih služb (IVPNDN in IO) in redarske službe, je prispevala k temu, da smo leto zaključili varno.

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami zajema organizacijo in sistem ukrepov in sredstev za preprečitev nesreč oz. zmanjšanje posledic nesreč, za kar imamo ustanovljen ŠCZ ter enote in službe.

Področje varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami je odvisno tako od pojava naravnih in drugih nesreč kot tudi od naše preventive in pripravljenosti, da te nesreče preprečimo, v kolikor pa do njih pride, da s primerno akcijo dosežemo čim manjše posledice. V letu 2022 na tem področju beležimo sporoščanje ukrepov ob pandemiji virusa COVID -19. Za posledico so se ponovno pričele aktivnosti zborov društev in izobraževanja kot smo jih poznali

Vsakoletna neurja med aprilom in julijem kažejo na to, da je vse več t.i. »odtrganih oblakov«, ko ob vetru in toči hkrati pade velika količina padavin, ki je ne more sprejeti noben zaprti sistem odvodnjavanj. Zato se ob neurju in posledicah vetra in toče, soočamo tudi s posledicami urbanih poplav.

Vsakokratne jesenske poplave reke Drave pa kažejo na to, da so tudi te poplave stalne in je zato potrebno z njimi živeti.

Prva preventiva je pri občanih samih, šele nato je preventiva služb in intervencije. V letu, ki je zajeto v poročilu smo še vedno zabeležili kar nekaj posegov v prostor, ki vidno ogrožajo varnost na področju plazenja pa tudi poplavno ogroženost. Čeprav bo po stari praksi za vse kriva občina, je temeljna krivda in tveganje pri vsakem posamezniku, ki ne upošteva dejavnikov narave. Prostor kjer je že poplavljal/plaval nam kaže, da bo še plavalo, prostor kjer plazi zahteva dodatne ukrepe, višina, oblika, lega in kvaliteta izvedbe hiše odločajo o učinkih neurja, nedokončana kanalizacija, preobremenitve hribovitih delov terena so le nekatere od napak, ki jih nesreča ne spregledala.

Število nesreč je v porastu prav tako pa tudi njihov učinek, saj postajajo stalne nesreče, za katere je veljalo, da so petdesetletne ali stoletne.

Stanje na tem področju spremlja tako strokovna služba kot štab civilne zaščite, širše pa so preventivno vključeni tudi drugi subjekti.

Migrantska problematika

V svetu je vse več vojnih stanj, ki niso kot klasične vojne, ampak imajo plemensko, versko pa tudi ekonomsko dimenzijo. Na drugi strani so klimatske spremembe in ekonomska neskladja poslala v migracije skoraj 20 % prebivalstva v Afriki. V porastu je tudi ekonomska migracija iz srednje Azije in Afrike. Vse to se je odrazilo v svetu, ki je za nekatere obljubljen dežela, za druge pa brez možnosti, da se uveljavijo. Zaradi nastanka nove krizne situacije na pragu Evropske unije med Ukrajino in Rusijo, so na območje Slovenije migrirale družine iz Ukrajine. Te osebe si pridobivajo pravice za začasno zaščito in se različno uspešno integrirajo v prostor. V začetku konflikta so občani in organizacije zbirali humanitarno pomoč za prebivalce Ukrajine ali so jim ponudili zatočišče.

Terorizem

Možnosti za terorizem so dogodki in prireditve, kjer se zbira več prebivalstva in so slabše varovani. Cilj dogodkov je povzročitev škode, rušenje sistema varnosti in popularizacija organizacij, ki se s tem ukvarjajo pa tudi povzročanje občutka ogroženosti. Ne glede na to, da ocenjujemo, da smo na tem področju relativno varni, pa je Mestna občina Ptuj z oceno ogroženosti pristala v najvišji 5. stopnji ogroženosti predvsem na račun dodatnih kriterijev.

Druge aktivnosti

Med večjimi preventivnimi akcijami beležimo skupne aktivnosti policije in inšpekcijskih služb pri nadzoru odpiralnih časov lokalov; s pripravami v avgustu in realizacija v septembru je vidno skupno uspešno sodelovanje Policijsko postajo Ptuj in SPVCP ter šolami; v času pred in ob dnevu mrtvih je bil s strani policijske postaje povečan nadzor pokopališč in spominskih obeležij; beležimo številne skupne akcije

redarjev in policije; ob koncu leta je bilo realizirano uspešno sodelovanje policije pri prometu in uporabi pirotehničnih sredstev.

Varnostni sosvet je neposredno deloval na sejah, kjer smo se opredelili do različnih akcij, sprejeli tudi nekatere usmeritve in pobude, ki so jih določene službe vključile v svojo dejavnost. Največ dogovorjenih akcij se je realiziralo z delom policijske postaje, mestne občine, redarske službe, ob tem pa smo vključili še mnoge druge subjekte.

Nekateri statistični in strokovni podatki Policijske postaje Ptuj, ki so sestavni del skupnega poročila, prikazujejo dejavnost policije in hkrati kažejo pozitivne učinke dejavnosti varnostnega sosveta.

Na varnostni sosvet prihaja tudi kar nekaj pošte, predvsem pa pobude občanov in služb. Ker je varnostni sosvet le koordinativni organ smo to pošto usmerili v reševanje pristojnim stalnim službam.

Ocena stanja

Ocena stanja varnosti v Mestni občini Ptuj, kot odraz kvantitativnih in kvalitativnih kazalcev varnosti, je ugodna. Kljub temu pa ta splošna ocena za vse občane in za vsa okolja ne prinaša enakega stanja varnosti, to pa hkrati pomeni izziv za vse pristojne službe, da se maksimalno aktivirajo in vključijo v preventivne in kurativne ukrepe za zagotavljanje varnosti. Ob ugodni splošni oceni, pa ne moremo mimo tistih okolij in posameznikov, ki se počutijo ogrožene ali so ogroženi.

Mestna občina Ptuj v slovenskem prostoru ni izjema pri zagotavljanju varnosti občanov. Oblike ogrožanj so tako odraz globalnih ekonomskih, sistemskih, socialnih in drugih dejavnikov. V Mestni občini Ptuj je bil sprejet odlok o javnem redu, ki ureja to komponento varnosti, vendar ugotavljamo, da še niso izčrpane vse možnosti za učinkovito izvajanje odloka, saj so določene rezerve v krepitvi nadzora pri izvajanju odloka. Kljub temu pa pri svoji dejavnosti vidimo več možnosti, da z aktivnostmi na vseh področjih prispevamo k odklanjanju vzrokov ogrožanja. Predpogoj je, da se v to dejavnost vključijo prav vsi dejavniki, kjer bo vidna vloga občine, policije in tudi družine, šol in drugih zavodov, z vključitvijo inšpekcijskih in pravosodnih organov pa vse do raznih društev, nevladnih organizacij in vseh občanov. Tako kot je stopnja ogroženosti odraz dela vseh dejavnikov, je tudi varnost odvisna od učinka teh.

Varnostni sosvet omogoča skupni preventivni pristop k večji varnosti, večjo medsebojno delovno povezanost in s tem možnost spremljanja učinka dela. Več medsebojnega sodelovanja postaja nujnost, saj se pojavljajo težave, ki so tudi zakonske narave npr.: odkrivanje in sankcioniranje storilcev je odvisno od prijave oškodovanca, ki pa se mora izpostaviti; majhno število prijav in še nižja realizacija škodnih primerov na sodišču; odvisnost mladostnikov od ukrepov staršev; policija mora neposredno zaznati prekrške in podobno.

V prostoru se vedno bolj uveljavlja (med)občinska redarska služba, ki prevzema vse več nalog iz področja varnosti.

Preventivni ukrep lahko predstavljajo tudi povečevanje možnosti za zaposlitev mladih v prostem času skozi dejavnosti CID-a, v delu športnih in kulturnih društev, v drugih organiziranih dejavnostih. Vendar tudi tukaj nekateri izpadejo, ker jih nismo uspeli organizirano vključiti v razne dejavnosti, ker so iz drugih lokalnih skupnosti in podobno. Ker bi naj imelo ravnanje mladih največ svojih vzvodov v družini, ne moremo mimo odgovornosti družin in staršev na tem področju.

Delo varnostnega sosveta je stalno in nikoli končano, saj je zagotavljanje naše varnosti stalno.

Pripravila:

mag. Janez MERC

Primož KOROŠAK

Nuška Gajšek,
županja Mestne občine Ptuj
predsednica varnostnega sosveta